RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2014/0362 van 13 mei 2014 in de zaak 1011/0382/A/8/0323

In zake:

1. mevrouw
2. de heer

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Alain COPPENS

kantoor houdende te 8800 Roeselare, Westlaan 358

waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van WEST-VLAANDEREN

verwerende partij

Tussenkomende partij:

De dienstverlenende vereniging overeenkomstig het decreet van 6 juli 2001

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Antoon LUST

kantoor houdende te 8310 Brugge, Baron Ruzettelaan 27

waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 23 december 2010, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 18 november 2010.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad leper van 27 juli 2010 ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De deputatie heeft aan de verzoekende partijen een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het uitvoeren van wegenis en rioleringswerken en terreinaanlegwerken.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te en met als kadastrale omschrijving

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De vordering die initieel toegewezen was aan de eerste kamer werd bij beschikking van 27 februari 2014 toegewezen aan de achtste kamer.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 18 maart 2014, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Marc BOES heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Alain COPPENS die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaat Antoon LUST die verschijnt voor de tussenkomende partij zijn gehoord.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De, dienstverlenende vereniging overeenkomstig het decreet van 6 juli 2001, verzoekt met een aangetekende brief van 9 maart 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 27 maart 2011 de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen en vastgesteld dat het verzoek ontvankelijk is.

Er zijn geen redenen om anders te oordelen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

1. In zitting van 5 november 2007 heeft de gemeenteraad van Ieper overgegaan het GRUP "Hoge Akker" en met eraan gekoppeld onteigeningsplan definitief vastgesteld.

Ingevolge het toenmalig van toepassing zijnde artikel 70, §2 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, besliste de deputatie in zitting van 31 januari 2008:

"Enig artikel. Het bijgaand gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'Hoge Akker II Vlamertinge', voor de gemeente leper bestaande uit een plan bestaande feitelijke en juridische toestand; bestemmingsplan; stedenbouwkundige voorschriften en toelichtingsnota, wordt goedgekeurd, met uitsluiting van de blauw omrandde delen."

- Bij besluit van 24 maart 2009 van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, is het onteigeningsplan goedgekeurd, is de volstrekte noodzaak tot inbezitstelling vastgesteld en is de tussenkomende partij gemachtigd om ter verwezenlijking van de werken tot onteigening over te gaan overeenkomstig de wet van 26 juli 1962. Dit besluit is in het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt op 4 mei 2009.
- 3. Op 5 juni 2009 hebben de verzoekende partijen een annulatieberoep ingesteld, niet alleen tegen het onteigeningsbesluit van 24 maart 2009, maar ook tegen de vaststelling en de goedkeuring van het GRUP, resp. van 5 november 2007 en 31 januari 2009.

Bij arrest van 11 april 2011, nr.212.593 heeft de Raad van State het beroep verworpen in zoverre het gericht was tegen de machtiging tot onteigening verleend aan de tussenkomende partij om met toepassing van de spoedprocedure van onroerende goederen gelegen in Vlamertinge voor de realisatie van het RUP "Hoge Akker II" te onteigenen, en de afstand vastgesteld van het beroep in zoverre het gericht was tegen de vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan door de gemeenteraad en de goedkeuring ervan door de deputatie.

4. Op 14 juli 2009 hebben de verzoekende partijen aan de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport een vraag gericht om overeenkomstig het toenmalig art. 69, §2 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (DRO) gemachtigd te worden met de uitvoering van de werken tot ordening van het gebied, voorwerp van het op 5 november 2007 vastgesteld onteigeningsplan en op 24 maart 2009 besliste onteigening, stellende dat zij voor meer dan 50 % eigenaar ervan waren en over de nodige middelen beschikten om daartoe over te gaan.

Nu zij daarop geen antwoord kregen, zijn zij op 14 november 2009 overgegaan tot aanmaning van de minister om binnen de vier maanden een beslissing te nemen, en zulks op grond van art. 14, §3 van de gecoördineerde wet op de Raad van State.

Vermits zij ook daarop binnen de vier maanden geen antwoord bekwamen, hebben zij tegen deze impliciete weigeringsbeslissing op 10 mei 2010 een annulatieberoep ingesteld bij de Raad van State.

Bij arrest van 8 oktober 2013, nr. 225.021, heeft de Raad van State de impliciete weigeringsbeslissing van de minister vernietigd.

5.

Op 8 december 2010 is de tussenkomende partij overgegaan tot dagvaarding voor de vrederechter om de onteigening gerechtelijk te horen uitspreken. Bij vonnis van de vrederechter dd. 21 mei 2010 werd dit verzoek afgewezen, een afwijzing die echter in hoger beroep bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg van leper van 15 september 2010 werd ongedaan gemaakt.

6.

Op 31 maart 2010, hebben de verzoekende partijen een aanvraag ingediend voor een stedenbouwkundige vergunning voor het uitvoeren van wegenis- en rioleringswerken en terreinaanlegwerken op hun gronden, gelegen binnen de perimeter van het GRUP "*Hoge Akker*" en van het goedgekeurde onteigeningsplan.

Tijdens het openbaar onderzoek heeft de tussenkomende partij een bezwaarschrift ingediend met volgende grieven:

- (1) De realisatie van het bedrijventerrein moet overeenkomstig het richtinggevend gedeelte van het RSV in handen zijn van de overheid;
- (2) De WVI is als dienstverlenende intergemeentelijke vereniging een gespecialiseerde overheid in de zin van het RSV en art. 73, § 2 begrotingsdecreet dd. 19 december 2003;
- (3) De WVI werd bij besluit van de bevoegde minister dd. 24 maart 2009 aangeduid als onteigende macht;
- (4) Louter subsidiair blijkt uit de stedenbouwkundige aanvraag dat de infrastructuur op de eigendom van verzoekers op geen enkele wijze aantakt op het bestaande openbaar domein vermits de strook palend aan de niet hun eigendom is en deze strook ook ressorteert onder de onteigeningsmachtiging dd. 24 maart 2009.

In zitting van 27 juli 2010 heeft het college van burgemeester en schepenen van leper de aanvraag geweigerd. Het college van burgemeester en schepenen van leper heeft het bezwaar van de tussenkomende partij gegrond verklaard en dienvolgens de aanvraag van de verzoekende partijen geweigerd. In het collegebesluit werd bovendien nog overwogen dat eerst een verkavelingsvergunning moest worden aangevraagd alvorens een stedenbouwkundige vergunning mocht worden afgeleverd.

7.

Op hoger beroep van de verzoekende partijen heeft de deputatie in zitting van 18 november 2010 het beroep verworpen.

De verwerende partij overweegt:

"4B Toetsing aan wettelijke en reglementaire bepalingen

De aanvraag is gelegen in het gemeentelijke RUP Hoge Akker II (31.01.2008). Het RUP voorziet in een roze zone met als bestemming uitbreiding lokale bedrijvenzone en een crèmekleurige zone met een nabestemming lokale bedrijvenzone.

Doorheen deze zones is de gele zone voor openbaar domein gelegen. De groene pijlen geven wandelpaden weer. Aanvrager is eigenaar van de grond en wenst op basis van art.2.4.3 codex om zelf de bestemming van het plan te realiseren.

Huidige aanvraag wijkt gedeelterlijk af van de voorschriften van het RUP. De ligging van de weg wijkt af van het RUP vooropstelt. Op het plan loopt de weg parallel met de dichtstbijgelegen perceelsgrens terwijl het RUP een weg voorziet die de perceelsgrens kruist.

Ook het T-vormige kruispunt is niet voorzien in het RUP. Het RUP voorziet enkel in een afbuiging van de weg in oostelijke richting.

Een gedeelte van de voorziene weg komt bijgevolg in de roze zone te liggen die bestemd is voor lokale ambachtelijke bedrijvigheid. Ook volgende ondergeschikte functies zijn toegelaten: bedrijfswoning, parkeerruimte, toonzaal en kantoren horend bij het bedrijf en kleinschalige functies die dienstig zijn aan de hoofdactiviteit van het bedrijf.

Bijgevolg geeft de aanvraag aanleiding tot afwijking van de voorschriften van het gemeentelijk RUP voor wat betreft de bestemming. Art.4.4.1 laat beperkte afwijkingen toe. Afwijkingen op de bestemming kunnen echter niet worden toegestaan.

Gezien de weg zal overgedragen worden naar het openbaar domein, en het dus een openbare weg betreft, is een goedkeuring nodig van de gemeenteraad inzake het tracé. Voor verkavelingsaanvragen is dit expliciet vermeld in de Codex (art.4.2.17 § 2). Toch is dit ook bij aanvragen tot stedenbouwkundige vergunningen nodig. Dat vloeit voort uit het gemeentedecreet.

volgende gesteld worden: Met kan het "In tegenstelling tot bii verkavelingsaanvragen, zegt de Codex RO niets over aanvragen stedenbouwkundige vergunningen met de aanleg van nieuwe (openbare) wegenis (bijvoorbeeld een groepswoningbouwproject met aanleg van nieuwe wegenis. Dit betekent echter niet dat de gemeenteraad hierover geen beslissing dient te nemen, gelet op het feit dat de gemeenteraad (Rvs 29.09.2006, nr.136.004, Thijssen). De chronologie tussen beide beslissingen ligt – in tegenstelling tot bij verkavelingsvergunningen, evenwel niet uitdrukkelijk decretaal vast indien de aanleg van nieuwe openbare wegen gepaard gaat met een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, maar uit de rechtspraak van de Raad van State kan worden afgeleid dat de vergunningverlenende overheid niet bevoegd is om een stedenbouwkundige vergunning af te leveren indien de gemeenteraad zich niet voorafgaandelijk heeft uitgesproken over het tracé, gelet op de exclusieve bevoegdheid die de gemeenteraad op dit punt rechtstreeks uit het gemeentedecreet put (RvS 31.05.2005, nr.145.187, la Commune de Walhain)" (Tros nr.55 (juli-aug-sep 2009) p. 255).

In de nota bij de aanvraag wordt vermeld dat na verloop van de keuring en van de opleveringstermijnen van de uitgevoerde werken, de familie de wegeninfrastructuur en de zate vrijwillig en om niet wil afstaan aan de stad leper mits aanvaarding door de gemeenteraad. De rechtspraak stelt echter duidelijk dat de gemeenteraad zich moet uitspreken over het tracé voorafgaand aan de beslissing van de vergunningverlenende overheid over de vergunning.

In het advies van Infrabel wordt gesteld dat het normaal niet de bedoeling is om in de spoorweggracht af te wateren. Als dit wel gebeurt zijn de werken en het onderhoud ten laste van de aanvrager. Er moet bovendien vastgelegd worden wie de gracht zal onderhouden na verkoop van de kavels.

In het advies van de stedelijke dienst milieueducatie en landschapszorg worden voorwaarden opgelegd voor een landschappelijke inkadering van het bufferbekken.

In de weigeringsbeslissing van het schepencollege wordt gesteld dat eerst een verkavelingsaanvraag moet aangevraagd worden indien blijkt dat het de bedoeling is afzonderlijke kavels te verkopen. Hierbij wordt verwezen naar arrest nr.197.931 van de Raad van State.

De raadsman van beroeper is hiermee niet akkoord en stelt dat het niet nodig is om een verkavelingsaanvraag in te dienen voor wegeniswerken en nutsvoorzieningen. De verdeling van de grond in kavels met het oog op verkoop voor het oprichten van gebouwen is niet aan de orde en totaal voorbarig. Er wordt gesteld dat de aanvragers nog niet kunnen vooropstellen welke grondbehoeften de kandidaat-bedrijven hebben.

De aanvraag moet voldoen aan de gewestelijke verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie en buffering (dd.01.10.2004) gezien het ontvangstbewijs dateert van na 1 feb 2005. Er is een bufferbekken voorzien met een capaciteit van 200 m³/ha voor de opvang van hemelwater van de 1^e fase van de bedrijvenzone. Gezien het de bedoeling is op de wegenis in te lijven in het openbaar domein valt de aanvraag echter niet onder de toepassing van de verordening.

De watertoets is opgenomen in het decreet integraal waterbeheer, art.8 is van kracht sinds 24.11.03. Het bijhorend uitvoeringsbesluit met nadere regels voor de toepassing van de toets is in werking sinds 01.11.06.

Volgens artikel 3 van dit besluit is het advies van de watertoets positief indien vooraf blijkt dat er geen schadelijk effect te verwachten is. Dit is in deze het geval, het voorliggende

project heeft immers een verharde oppervlakte van minder dan 1000 m². In alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat de impact op de waterhuishouding onbestaande of verwaarloosbaar is.

Bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor bedrijven in deze bedrijvenzone zal telkens individueel moeten afgetoetst worden of deze aanvragen de watertoets doorstaan.

4C Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

Gezien bovenvermelde legaliteitsbelemmeringen is een opportuniteitsbeoordeling overbodig."

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

In een derde exceptie stelt de tussenkomende partij dat de verwerende partij hoe dan ook de aanvraag moest weigeren omdat de gemeenteraad niet vooraf een beslissing genomen heeft over de wegenis, terwijl die bestemd is voor publiek, minstens semi-publiek gebruik.

Zij licht deze exceptie als volgt toe:

"Terecht stipt de verwerende partij aan dat de gemeenteraad vóór de beslissing van het CBS geen beslissing heeft genomen over de wegenis die nochtans bestemd is voor publiek, minstens semi-publiek gebruik. Bij herbeoordeling zou de deputatie om die reden de vergunning sowieso weer moeten weigeren. De VCRO heeft immers de deputatie in geval van stedenbouwkundige aanvragen die geheel of deels betrekking hebben op openbare of semi-openbare wegen niet de bevoegdheid gegeven opdracht te geven aan de gemeenteraad om alsnog over het voorgelegde wegentracé een beslissing te nemen.

De Raad van State heeft beslist dat het besluit van de gemeenteraad omtrent het wegentracé geen voorbereidende akte is, maar dat de gemeenteraad alsdan een autonome bevoegdheid uitoefent, te onderscheiden van deze van het CBS. Weliswaar in een zaak waar een verkavelingsvergunning aan de orde was, overwoog de Raad van State (nr. 189.415, Extensa, d.d. 12 januari 2009, TROS, 09/55, blz. 248 met noot P.J. Defoort en TGEM, 2010/4, blz. 268 met noot Verkest):

"3.2.1.2. Uit de "commentaar van de artikelen" bij het wetsontwerp van 8 april 1959 tot organisatie van de stedenbouw en van de ruimtelijke ordening blijkt dat de in artikel 57 bis, § 1 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (hierna : de stedenbouwwet) ingeschreven bevoegdheid van de gemeenteraad voor de "zaak van de wegen" niets meer is dan "de toepassing van een beginsel van (...) (de) gemeentewet", waarvan de wetgever in 1962 niet is afgeweken.

Daaruit vloeit voort dat het college van burgemeester en schepenen, enerzijds, en de gemeenteraad, anderzijds, inzake verkavelingen die de aanleg van nieuwe verkeerswegen, de tracéwijziging, de verbreding of de opheffing van bestaande

gemeentelijke verkeerswegen omvatten, een autonome bevoegdheid uitoefenen, elk binnen de inhoudelijke perken die de wet stelt.

Uit artikel 57 bis, § 1 van de stedenbouwwet kan derhalve niet worden afgeleid dat het besluit van de gemeenteraad dient te worden beschouwd als een "voorbereidende rechtshandeling" ten aanzien van de eventuele latere vergunningsbeslissing."

Het is niet anders wanneer het om een aanvraag om een bouwvergunning gaat (R.v.St. nr. 207.948, Hanssens, d.d. 6 oktober 2010).

Vermits het om een autonome beslissing gaat – een inwilliging, uitdrukkelijke weigering of stilzwijgende weigering – kan er rechtstreeks bij de Raad van State tegen opgekomen worden, wat de verzoekers hebben verzuimd.

Mitsdien kan ook om die reden een eventuele annulatie de verzoekers geen baat bij brengen vermits de deputatie alweer niet anders zou kunnen doen dan de vergunning weigeren."

De verwerende partij voert een in essentie gelijkluidende exceptie aan.

In hun wederantwoordnota repliceren de verzoekende partijen als volgt:

"Verwerende en tussenkomende partij misbruiken hier overduidelijk een leemte in de wet om verzoekende partijen het recht te ontzeggen een stedenbouwkundige vergunning te bekomen. Het college van burgemeester en schepenen van de stad leper diende, voorafgaandelijk aan een uitspraak over de stedenbouwkundige aanvraag, het dossier aan de gemeenteraad over te maken met het oog op de goedkeuring van het tracé van de wegeniswerken.

Verzoekende partijen kunnen onmogelijk punten aan de agenda van de gemeenteraad toevoegen en zijn aldus de speelbal van de willekeur van het gemeentelijk college. Eerder dan er zich toe te beperken vast te stellen dat hoe dan ook geen beslissing kon worden genomen omdat de gemeenteraad zich niet voorafgaandelijk had uitgesproken over het tracé, diende te bestreden bestuursakte de onwettigheid van het besluit van het college van burgemeester en schepenen van leper dd. 27 juli 2010 omdat het college had nagelaten het dossier voorafgaandelijk aan de gemeenteraad voor te leggen."

Beoordeling door de Raad

1. Artikel 4.2.17, § 2, eerste lid VCRO luidt als volgt:

"§2. Indien de verkavelingsaanvraag wegeniswerken omvat waaromtrent de gemeenteraad beslissingsbevoegdheid heeft, en het vergunningverlenende bestuursorgaan oordeelt dat de verkavelingsvergunning van zijnentwege kan worden verleend, dan neemt de gemeenteraad een beslissing over de zaak van de wegen, alvorens het vergunningverlenende bestuursorgaan een beslissing neemt over de verkavelingsaanvraag."

In navolging van recente arresten van de Raad van State heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak geoordeeld dat artikel 4.2.17, § 2 VCRO weliswaar enkel betrekking heeft op

verkavelingsaanvragen, maar dat uit deze bepaling kan worden afgeleid dat de decreetgever niet heeft willen raken aan de volheid van bevoegdheid van de gemeenteraad inzake de aanleg van nieuwe verkeerswegen, de tracéwijziging en de verbreding of opheffing ervan, die blijkt uit de artikelen 2 en 42 van het gemeentedecreet.

Een vergunningsbeslissing voor een project dat de aanleg van nieuwe openbare verkeerswegen omvat, kan derhalve niet worden verleend zonder een voorafgaande beslissing van de gemeenteraad omtrent die wegenis.

2.

Uit het voorgaande volgt dat een voorafgaande beslissing van de gemeenteraad omtrent de wegenis essentieel is bij een project dat de aanleg van nieuwe openbare verkeerswegen omvat en dat een vergunningsverlenend bestuursorgaan geen stedenbouwkundige vergunning kan verlenen voor het aanleggen van nieuwe wegenis zonder een voorafgaande goedkeuring door de gemeenteraad van die geplande wegenis.

3.

In de bestreden beslissing stelt de verwerende partij onder meer: "Gezien de weg zal overgedragen worden naar het openbaar domein, en het dus een openbare weg betreft, is een goedkeuring nodig van de gemeenteraad inzake het tracé." In hun verzoekschrift beperken zij zich ertoe te stellen dat de gemeente en de verwerende partij in gebreke zijn gebleven het tracé ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad, en dat dit niet de fout van de verzoekende partijen is. Dit is hoogstens een leemte in de VCRO, en de verwerende partij verschuilt zich achter haar eigen verzuim en dit van het college van burgemeester en schepenen.

Zij betwisten evenwel niet de feitelijke vaststelling van het bestreden besluit, dat de weg bestemd is om naar het openbaar domein te worden overgedragen. Het staat vast dat de weg een openbare verkeersweg zal worden.

Daaruit volgt dat de verwerende partij, mocht zij na vernietiging van de thans bestreden beslissing opnieuw dienen te beslissen over het beroep van de verzoekende partijen, zij verplicht zou zijn om het beroep ongegrond te verklaren wegens het ontbreken van de voorafgaande goedkeuring van het tracé door de gemeenteraad.

De Raad voegt eraan toe dat, anders dan de verzoekende partijen stellen, er geen rechtsgrond is die de verwerende partij de bevoegdheid geeft om de zaak van het tracé ter goedkeuring aan de gemeenteraad voor te leggen.

De exceptie is gegrond.

De vordering is onontvankelijk bij gebrek aan belang.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1.	Het verzoek tot tussenkomst van de	, dienstverlenende vereniging overeenkomstig het
	decreet van 6 juli 2001 is ontvankelijk.	

- 2. Het beroep is onontvankelijk.
- 3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, ten laste van de verzoekende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 13 mei 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, achtste kamer, samengesteld uit:

Marc BOES, voorzitter van de achtste kamer,

met bijstand van

Katrien WILLEMS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de achtste kamer,

Katrien WILLEMS Marc BOES